

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БК 1.2. ПРАВОВІ ТА ЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕКЛАМИ ТА PR ДІЯЛЬНОСТІ для студентів

Освітньої програми:	Журналістика
Рівня вищої освіти:	другого (магістерського)
на здобуття освітнього ступеню:	магістра
за спеціальністю:	061 Журналістика
галузі знань:	06 Журналістика

Рівне-2019

Робоча програма **Правові та етичні основи реклами та PR діяльності**
галузі знань 06 Журналістика, спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: **Золяк В. В.**, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2019 року

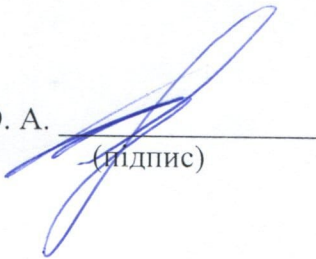
Завідувач кафедри доц. Золяк В. В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 30 серпня 2019 року

Голова проф. Мітчук О. А.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти другого (магістерського)

проф. Мітчук О. А.
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	<p>Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p> <p>Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика</p>	Вибірковий освітній компонент	
Змістових модулів – 1		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		30 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		30 год.	
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «**Правові та етичні основи реклами та PR діяльності**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Метою формування професійної моральної свідомості та культури майбутнього PR працівника, враховуючи світові традиції регулювання ЗМІ, а також здатності до самостійного морального вибору медіа та PR фахівця у складних творчо-виробничих ситуаціях. Новим змістовим наповненням курсу є тематика навчальних блоків, спрямована на вивчення проблеми дискримінації людини за ознаками раси, національності, сексуальної орієнтації, соціального походження, мови, гендеру, політичних поглядів у сучасному медіадискурсі.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з основними міжнародними, національними, корпоративними нормативно-кодифікаційними документами, що визначають основні професійно-моральні вимоги до діяльності PR-ників та медійників; визначення правозахисних аспектів етичних стандартів журналіста; окреслення сучасних професійно-етичних та моральних проблем українських PR та мас-медіа; забезпечення осмисленого розуміння студентами основ професійної етики та складових професійної моралі медіапрацівника та PR-ника – професійного обов'язку, професійної відповідальності, професійної совісті, професійної честі, професійного авторитету; формування культури недискримінації й толерантності майбутніх працівників у сфері медіа.

Загальні компетентності :

ЗК8. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі.

Фахові компетентності :

ФК12. Здатність здійснювати професійну діяльність керуючись нормами українського та міжнародного законодавства у сфері медіа, дотримуючись принципів журналістської етики.

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Правові та етичні основи реклами та PR-діяльності» забезпечить наступні результати:

ПР 3. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі.

ПР 7. Вміти ефективно просувати створений медійний продукт; характеризувати рекламну, інформаційну діяльність медіабізнесу в контексті ефективної рекламної та PR-кампанії.

ПР 11. Реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, пропагувати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Знати професійні стандарти роботи журналіста та застосувати їх на практиці.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Етика як наука. Поняття професійної етики й професійної моралі. Суттєві особливості й специфіка

Журналістська етика як різновид професійної етики. Сутність, принципи, фахові норми, роль професійної етики в суспільстві. Зміст поняття етика, мораль, моральність. Зв'язки журналістики та моралі. Мораль: теорія походження, поняття, ознаки, структура

(моральна свідомість, моральна діяльність, моральні відносини) й функції. Поняття моральної свідомості. Моральна норма, моральна вимога та моральні принципи як елементи моральної свідомості. Мораль і право: співіснування й взаємовплив. Професійна мораль журналіста, її особливості та функції.

Тема 2. Джерела журналістської етики. Етичний кодекс у сфері соціальних комунікацій.

Класифікація джерел журналістської етики: а) інституційні та виробничі нормативно-етичні документи; б) міжнародні, національні, корпоративні нормативно-етичні документи; в) диференціація документів за рівнем узагальнення вимог (декларації, кодекси, хартії, канони, принципи). Міжнародні й український професійні кодекси журналіста, рекламіста й фахівця з PR. Загальні положення із практики реклами й маркетингових комунікацій. Комісія з журналістської етики (КЖЕ) як платформа для журналістської саморегуляції та розвитку професійних стандартів. Перезавантаження КЖЕ, нові стратегічні цілі та завдання комісії, напрямки роботи.

Тема 3. Етико моральні принципи журналістської, рекламної і PR-діяльності в інформаційному суспільстві

Журналістика на цінностях прав людини. Антидискримінаційна практика медіадіяльності. Дискримінація й рівень толерантності в Україні: про що свідчать дані загальнонаціонального опитування про права людини.

- 1) Стереотипи як джерело дискримінації.
- 2) Визначення дискримінації, її основні види (пряма, непряма, утиск, відмова від розумного пристосування), захищені ознаки, сфери прояву дискримінації, способи захисту від дискримінації.
- 3) Моделі інвалідності (медична, благодійна, соціальна, правозахисна), їх еволюція й сучасне розуміння інвалідності у світі.
- 4) Термінологія: які слова використовувати, висвітлюючи тематику інвалідності?
- 5) Етика спілкування з людьми з інвалідністю. Особливості спілкування з людьми, які мають порушення зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовленнєві й психічні порушення.
- 6) Концепція «універсального дизайну» в просторі, послугах, інформації.
- 7) Засоби масової інформації й інклюзивне прийняття рішень.

Тема 4. Юридичні та практичні аспекти захисту професійних прав журналіста.

- 1) Загальний огляд прав і гарантій професійної діяльності журналіста.
- 2) Захист джерел інформації.
- 3) Захист прав у випадку нападу й конфлікту. Як захистити право на використання техніки.
- 4) Останні зміни до Кримінального кодексу України: нові склади злочинів за порушення прав журналістів та нова редакція статті 171 КК. Статті Кримінального кодексу, які найчастіше використовують проти журналістів, як мінімізувати ризики.

Тема 5. Правове регулювання мас-медіа та PR-комунікацій. Право інтелектуальної власності. Захист авторського права та суміжних прав. Авторське право в галузі медіа.

- 1) Об'єкти й суб'єкти авторського права. Головні положення Закону України «Про авторське право та суміжні права».
- 2) Строки дії авторського права.
- 3) Види порушення авторського права й суміжних прав.
- 4) Журналісти, рекламісти й PR-фахівці як суб'єкти авторського права.
- 5) Твори, що охороняються авторським правом у галузі журналістики.
- 6) Передача авторських прав і поняття «службовий твір».
- 7) Проблема плагіату та відповідальність за порушення авторських прав. Загальні етичні вимоги до журналістської праці у процесі роботи з інформацією.
- 8) Правовий захист текстів, фото, відео й аудіо матеріалів, торгових марок і найменувань, місць походження товару тощо.

Тема 6. Спеціальні вимоги до окремих видів реклами.

Правові вимоги до реклами а) алкоголю й тютюну; ліків і медичних послуг; в) фінансових послуг. Правове регулювання а) соціальної реклами; б) реклами для неповнолітніх; в) політичної реклами; г) конфесійної реклами. Корупційні медіапрактики: замовні матеріали («джинси») в українській журналістиці. Прихована реклама, її форми, різновиди та прийоми.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
1. Етика як наука. Поняття професійної етики й професійної моралі. Суттєві особливості й специфіка	12	2			5	5	14					14
2. Джерела журналістської етики. Етичний кодекс у сфері соціальних комунікацій.	16	4	2		5	5	18	2				16
3. Етико моральні принципи журналістської, рекламної і PR-діяльності в інформаційному суспільстві	16	4	2		5	5	12					12
4. Юридичні та практичні аспекти захисту професійних прав журналіста.	14	2	2		5	5	12					12
5. Правове регулювання мас-медіа та PR-комунікацій. Право інтелектуальної власності. Захист авторського права та суміжних прав. Авторське право в галузі медіа та PR.	16	4	2		5	5	18	2	2			14
6. Спеціальні вимоги до окремих видів реклами.	16	4	2		5	5	16	2	2			12
Разом за змістовим модулем 1	90	20	10	–	30	30	90	6	4	–	–	80
Усього годин	90	20	10	–	30	30	90	6	4	–	–	80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н
1.	1. Етика як наука. Поняття професійної етики й професійної моралі. Суттєві особливості й специфіка	-	-
2.	2. Джерела журналістської етики. Етичний кодекс у сфері соціальних комунікацій.	2	-
3.	3. Етико моральні принципи журналістської, рекламної і PR-діяльності в інформаційному суспільстві	2	-
4.	4. Юридичні та практичні аспекти захисту професійних прав журналіста.	2	-
5.	5. Правове регулювання мас-медіа та PR- комунікацій. Право інтелектуальної власності. Захист авторського права та суміжних прав. Авторське право в галузі медіа та PR.	2	2
6.	6. Спеціальні вимоги до окремих видів реклами.	2	2
	Разом	10	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н	З.ф.н
1.	1. Етика як наука. Поняття професійної етики й професійної моралі. Суттєві особливості й специфіка	5	14
2.	2. Джерела журналістської етики. Етичний кодекс у сфері соціальних комунікацій.	5	16
3.	3. Етико моральні принципи журналістської, рекламної і PR-діяльності в інформаційному суспільстві	5	12
4.	4. Юридичні та практичні аспекти захисту професійних прав журналіста.	5	12
5.	5. Правове регулювання мас-медіа та PR- комунікацій. Право інтелектуальної власності. Захист авторського права та суміжних прав. Авторське право в галузі медіа та PR.	5	14
6.	6. Спеціальні вимоги до окремих видів реклами.	5	12
	Разом	30	80

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Етика як наука. Поняття професійної етики й професійної моралі. Суттєві особливості й специфіка Журналістська етика як різновид професійної етики. Сутність, принципи, фахові норми,	Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання	Теоретичне усне опитування або міні-тест	<i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9) <i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)	10

<p>роль професійної етики в суспільстві. Зміст поняття етика, мораль, моральність. Зв'язки журналістики та моралі. Мораль: теорія походження, поняття, ознаки, структура (моральна свідомість, моральна діяльність, моральні відносини) й функції. Поняття моральної свідомості. Моральна норма, моральна вимога та моральні принципи як елементи моральної свідомості. Мораль і право: співіснування й взаємовплив. Професійна мораль журналіста, її особливості та функції.</p>	<p>студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>			
<p>Тема 2. Джерела журналістської етики. Етичний кодекс у сфері соціальних комунікацій. Класифікація джерел журналістської етики: а) інституційні та виробничі нормативно-етичні документи; б) міжнародні, національні, корпоративні нормативно-етичні документи; в) диференціація документів за рівнем узагальнення вимог (декларації, кодекси, хартії, канони, принципи). Міжнародні й український професійні кодекси журналіста, рекламіста й фахівця з PR. Загальні положення із практики реклами й маркетингових комунікацій. Комісія з журналістської етики (КЖЕ) як платформа для журналістської саморегуляції та розвитку професійних стандартів. Перезавантаження КЖЕ,</p>	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Теоретичне усне опитування або міні-тест</p>	<p><i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9) <i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)</p>	<p>10</p>

нові стратегічні цілі та завдання комісії, напрямки роботи.				
<p>Тема 3. Етико моральні принципи журналістської, рекламної і PR-діяльності в інформаційному суспільстві</p> <p>Журналістика на цінностях прав людини. Антидискримінаційна практика медіадіяльності. Дискримінація й рівень толерантності в Україні: про що свідчать дані загальнонаціонального опитування про права людини.</p> <p>1) Стереотипи як джерело дискримінації.</p> <p>2) Визначення дискримінації, її основні види (пряма, непряма, утиск, відмова від розумного пристосування), захищені ознаки, сфери прояву дискримінації, способи захисту від дискримінації.</p> <p>3) Моделі інвалідності (медична, благодійна, соціальна, правозахисна), їх еволюція й сучасне розуміння інвалідності у світі.</p> <p>4) Термінологія: які слова використовувати, висвітлюючи тематику інвалідності?</p> <p>5) Етика спілкування з людьми з інвалідністю. Особливості спілкування з людьми, які мають порушення зору, слуху, опорно-рухового апарату, мовленнєві й психічні порушення.</p> <p>6) Концепція «універсального дизайну» в просторі, послугах, інформації.</p>	<p>Діагностичне тестування</p> <p>Взаємооцінювання (peer assessment)</p> <p>Захист презентацій</p> <p>Розв'язування ситуаційних завдань</p> <p>Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль.</p> <p>Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p><i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9)</p> <p><i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)</p>	<p>10</p>

7) Засоби масової інформації й інклюзивне прийняття рішень.				
<p>Тема 4. Юридичні та практичні аспекти захисту професійних прав журналіста.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Загальний огляд прав і гарантій професійної діяльності журналіста. - Захист джерел інформації. - Захист прав у випадку нападу й конфлікту. Як захистити право на використання техніки. - Останні зміни до Кримінального кодексу України: нові склади злочинів за порушення прав журналістів та нова редакція статті 171 КК. Статті Кримінального кодексу, які найчастіше використовують проти журналістів, як мінімізувати ризики. 	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p><i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9) <i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)</p>	10
<p>Тема 5. Правове регулювання мас-медіа та PR- комунікацій. Право інтелектуальної власності. Захист авторського права та суміжних прав. Авторське право в галузі медіа.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Об'єкти й суб'єкти авторського права. Головні положення Закону України «Про авторське право та суміжні права». - Строки дії авторського права. - Види порушення авторського права й суміжних прав. - Журналісти, рекламісти й PR-фахівці як суб'єкти авторського права. - Твори, що охороняються авторським правом у галузі журналістики. - Передача авторських 	<p>Діагностичне тестування Взаємооцінювання (peer assessment) Захист презентацій Розв'язування ситуаційних завдань Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p><i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9) <i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)</p>	10

<p>прав і поняття «службовий твір».</p> <p>- Проблема плагиату та відповідальність за порушення авторських прав. Загальні етичні вимоги до журналістської праці у процесі роботи з інформацією.</p> <p>- Правовий захист текстів, фото, відео й аудіо матеріалів, торгових марок і найменувань, місць походження товару тощо.</p>				
<p>Тема 6. Спеціальні вимоги до окремих видів реклами.</p> <p>Правові вимоги до реклами а) алкоголю й тютюну; ліків і медичних послуг; в) фінансових послуг. Правове регулювання а) соціальної реклами; б) реклами для неповнолітніх; в) політичної реклами; г) конфесійної реклами. Корупційні медіапрактики: замовні матеріали («джинси») в українській журналістиці. Прихована реклама, її форми, різновиди та прийоми.</p>	<p>Діагностичне тестування</p> <p>Взаємооцінювання (peer assessment)</p> <p>Захист презентацій</p> <p>Розв'язування ситуаційних завдань</p> <p>Самостійне виконання студентами ситуаційних вправ на практичних заняттях та їх обговорення.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль.</p> <p>Кейс-метод (аналіз педагогічних ситуацій)</p>	<p><i>основна</i> (1,2,3,4,5, 6,7, 8,9)</p> <p><i>додаткова</i> (1,4, 5, 6, 8, 10)</p>	<p>10</p>

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1.

- 1) Намалуйте словесний портрет ідеального медіапрацівника. Свої погляди обґрунтуйте.
- 2) Створіть словничок журналіста. Запишіть і поясніть ключові поняття та терміни з теми. (Словничок доповнюйте впродовж вивчення тем курсу).

Тема 2.

Проведіть тижневий моніторинг українських телеканалів й проаналізуйте засади й етику висвітлення тематики ВПО, мігрантів, біженців. Зафіксуйте можливі порушення. (Робота у групах 5-6 осіб)

- 1) Підготуйте публічний виступ (7-10 хв.) на тему: «Журналістська етика у висвітленні проблем і подій за участю біженців, мігрантів та вимушених переселенців». (У виступі поясніть, як правильно використовувати терміни «національність» і «етнічне походження», також з'ясуйте різницю між поняттями «мігрант», «біженець», «шукач притулку», «внутрішньо переміщена особа».)

Тема 3.

Підготуйте добірку з 5-7 журналістських текстів (аудіо, відео) з питань реалізації в Україні прав людини з числа осіб з інвалідністю, сформулюйте висновки та рекомендації.

1) Створіть аудіо/відео сюжет на тему «Різні та рівні в правах: обмеження та дискримінація, які поруч». Робота у групах 5-6 осіб.

Тема 4.

Поясніть сутність основних понять «гендер/стать», «гендерна роль», «гендерний стереотип», «сексизм», «мізогінія», «гендерна стратегія», «скляна стеля».

1) Проаналізуйте журналістські матеріали й наведіть приклади вживання фемінітивів у регіональних медіа та поясніть, у якому контексті.

2) Проведіть дослідження медійних матеріалів і визначте, як медіа пишуть про жінок/чоловіків у «нежіночих/нечоловічих» сферах зайнятості.

Тема 5.

Створіть власний журналістський матеріал на тему, пов'язану з ув'язненими й екзасудженими,

- Враховуючи етичні, моральні, правові принципи висвітлення проблематики осіб у місцях позбавлення волі;

- дотримуючись стандартів недискримінаційного висвітлення теми та мови толерантності;

- зважаючи на захист персональних даних.

Доберіть журналістські фото чи відеоматеріали (5-7) за участю дітей.

Аргументуйте свій вибір, визначте етичні дилеми та проблеми;

отримання/порушення вимог професійної етики щодо відображення дітей і подій за їхньої участі та реалізації Конвенції ООН про права дитини. Добираючи матеріали, оцінюйте етично-правові аспекти зйомки та використання фото й відеоматеріалів за участю дітей.

Тема 6.

1) Знайдіть приклади рекламних оголошень з ознаками сексизму та об'єктивації, на основі яких можна було б подати скаргу до Індустріального гендерного комітету з реклами. Прокоментуйте.

2) Проаналізуйте та порівняйте медійний контент українських телеканалів щодо використання замовних матеріалів, різних видів прихованої реклами.

Разом індивідуальної роботи – 30 годин.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні лекції, евристичне навчання, кейс-метод, лекції-дискусії, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share), практико-орієнтоване навчання, творчий метод, тренінги в активному режимі

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (залік).

11. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Місце етики в системі філософського знання. Основні різновиди етики та їх специфіка.

2. Етика стосунків у редакції.

3. Поняття і сутність журналістської етики.

4. Журналістика і пропаганда в контексті професійної етики.

5. Загальні принципи роботи журналіста з джерелами інформації. Критерії вибору джерел.

6. Конфлікт інтересів у професійній діяльності журналіста.

7. Етичні вимоги в процесі роботи з фактами і джерелами інформації.

8. Загальні принципи діяльності мас-медіа.

9. Культурні традиції в журналістській творчості.
10. Етичні методи збирання інформації. Закриті і відкриті джерела інформації.
11. Права й обов'язки журналіста в контексті професійної етики.
12. Етичні вимоги до медійних повідомлень.
13. Роль працівників соціокомунікаційної сфери у формуванні правосвідомості населення й захисті суспільних інтересів.
14. Специфіка визначення прав людини. Стандарти прав людини.
15. Особливості висвітлення у ЗМІ людей з інвалідністю, вразливих груп.
16. Гендерна проблематика в мас-медіа, рекламі та PR.
17. Специфіка висвітлення порушень прав людини на прикладі статі, раси, національності тощо.
18. Дискримінація/толерантність в українських мас-медіа. Стереотипи як джерело дискримінації.
19. Визначення дискримінації, її основні види (пряма, непряма, утиск, відмова від розумного пристосування), сфери прояву дискримінації, способи захисту від дискримінації.
20. Мова ворожнечі.
21. Особливості висвітлення питання приватності, презумпції невинуватості, дискримінації, прав людини.
22. Журналістики й маніпулювання інформацією.
23. Право журналіста на одержання інформації. Законодавча база реалізації його права.
24. Міжнародні принципи журналістської етики. Європейський досвід вирішення професійних етичних питань.
25. Журналіст і приватне життя людини.
26. Державна підтримка мас-медіа й відносини журналіста з державними структурами, що надають підтримку.
27. Етика фрілансу.
28. Виправлення журналістами помилок і право героїв публікацій на відповідь. Етична проблема псевдоніму.
29. Інформація про злочини та нещасні випадки в контексті журналістської етики.
30. Відповідальність за порушення етичних професійних норм.
31. Посадові обов'язки журналіста/рекламіста/парника.
32. Міжнародні та національні документи журналістської етики.
33. Корпоративні документи, редакційні установи, кодекси. Їх вимоги до фахівця.
34. Захист прав журналіста у випадку нападу й конфлікту.
35. Свобода слова та захист від зловживань нею.
36. Функції та повноваження органів етичного контролю в різних країнах.
37. Вимоги до журналіста при роботі з інформацією.
38. Методи перевірки даних та виправлення помилок.
39. Основні положення Кодексу етики українського журналіста.
40. Професійна поведінка журналіста під час виборів.
41. Приховане збирання інформації.
42. Професійні вимоги щодо уникнення конфлікту інтересів при збирання інформації.
43. Межі втручання журналістів у приватне життя при роботі з інформацією.
44. Методи прихованого збирання інформації й етичні вимоги до них.
45. Фальсифікації й плагіат у контексті професійної етики.
46. Особливості порушення журналістської етики під час президентських, парламентських виборів та виборів органів місцевої влади.
47. Збирання інформації про розкриття злочинів. Права й обов'язки журналіста.
48. Прийоми маніпулювання інформацією й небезпека їх використання.
49. Правила поведінки журналіста при збиранні інформації в умовах екстремальної ситуації.
50. Медіа й реклама. Етичні колізії.
51. Неприйнятні види реклами з погляду професійної етики.

52. Висвітлення катастроф, стихійних лих.
53. Принципи журналістської етики Міжнародної федерації журналістів.
54. Висвітлення терористичних актів та воєнних дій.
55. Право фахівця реклами та PR на одержання інформації.
56. Види регулювання рекламної діяльності.
57. Особливості діяльності Комітету з рекламної етики в Україні.
58. Механізм розгляду скарг з порушення професійної етики в рекламі.
59. Кодекс професійної поведінки Міжнародної асоціації зі зв'язків з громадськістю (IPRA).
60. Особливості порушення професійної етики в рекламній чи PR-діяльності: український та зарубіжний досвід.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Feagin, J., (2011). Racial and Ethnic Relations. Ninth edition. Upper Saddle River: Prentice-Hall.
2. Андрушко І. П. Категорія “публічний інтерес” у конституційному праві: поняття та зміст *Часопис Київського університету права*. 2011. №. 4. С. 137-142.
3. Бондаренко І. С. Журналістська етика: навч.-метод. посібн. для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Журналістика». Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 107 с.
4. Вінник О. М. Теоретичні аспекти правового забезпечення реалізації публічних та приватних інтересів господарських товариств : Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Київ, 2004. 32 с.

5. Дотримання прав вразливих груп населення (наркозалежні та працівники комерційного сексу) у діяльності правоохоронних органів : [аналіт. звіт за результатами дослідження] / Авт. кол. Ю. Белоусов, З. Швець, В. Семенюк, В. Чупров, С. Швець. Київ : Паливода А.В., 2016. 96 с.
6. Етична журналістика: короткий посіб. за матеріалами тренінгів “Вивчення стандартів журналістської етики” / упоряд. С. Томіленко, Т. Бондаренко; Міжнародний фонд “Відродження”, Агентство з міжнародного розвитку США. Черкаси : Медіапрофесіонал, 2017. 56 с. (Відкритий фонд для ЗМІ – Україна).
7. Іванов В.Ф., Сердюк В.Є. Журналістська етика: підручник .Київ : Вища школа, 2007. 237 с.
8. Кузнецова О. Д. Професійна етика журналістів: посібник. Львів : ПАІС, 2007. 246 с.
9. Приступенко Т. . Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 351 с.

ДОПОМІЖНА

Документи з журналістської етики / Нормативні документи

1. Декларація принципів поведінки журналістів, прийнята на II всесвітньому Конгресі Міжнародної федерації журналістів (Бордо, 25-28 квітня 1954 р.), зі змінами, внесеними XVIII всесвітнім Конгресом МФЖ (Хельсінгбор, 2-6 червня 1986 р.).
2. Закон України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, №1706-18, ред. від 20.04.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>.
3. Закон України “Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні”, №5207-17, ред. від 30.05.2014. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>.
4. Закон України “Про інформацію”, №2657-12, ред. від 01.01.2017. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Закон України “Про національні меншини в Україні”, №2494-12, ред. від 12.12.2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2494-12>.
6. Закон України “Про соціальні послуги”, №966-15, ред. від 21.02.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.
7. Зasadничі принципи функціонування Ради німецької преси. Публіцистичні принципи (Кодекс преси).
8. Кодекс етики українського журналіста (2013).
9. Конвенція про права осіб з інвалідністю, документ 995_g71, редакція від 06.07.2016. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
10. Міжнародні принципи професійної етики в журналістиці, прийняті на IV Консультативній зустрічі міжнародних і регіональних професійних журналістських організацій під егідою ЮНЕСКО (Париж-Прага, 1983 р.).
11. Національна стратегія у сфері прав людини, №501/2015, ред. від 25.08.2015 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.
12. Про підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення, Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1381-2011-%D0%BF>.
13. Рамкова конвенція про захист національних меншин, документ 995_055, ратифікація від 09.12.1997. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_055.
14. Редакційний статут Національної телекомпанії України (витяги).
15. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі (витяги).

15.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Центр інформації про права людини. URL: humanrights.org.ua.
2. Платформа прав людини. URL: <http://www.ppl.org.ua>.
3. Національна спілка журналістів України (НСЖУ). URL: <http://nsju.org>.